

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.2.2017 r.
SWD(2017) 63 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

**WNIOSEK DOTYCZĄCY ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY**

**ustanawiającego plan wieloletni dotyczący małych gatunków pelagicznych w Morzu
Adriatyckim i połowów tych zasobów**

{COM(2017) 97 final}
{SWD(2017) 64 final}

Ocena skutków dotycząca wniosku w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego plan wieloletni dotyczący małych gatunków pelagicznych w Morzu Adriatyckim i połowów tych zasobów

A. Zasadność działań

1. Kontekst

Istnieją dwa główne problemy dotyczące małych gatunków pelagicznych (sardeli i sardynek) w Morzu Adriatyckim:

1) są one w znacznym stopniu przełowione z powodu nadmiernej zdolności połowowej floty, czynników środowiskowych (poza zakresem niniejszego wniosku) oraz nieodpowiednich środków zarządzania;

2) ramy zarządzania są nieskuteczne z powodu nieodpowiednich środków zarządzania (ograniczających nakład połowowy w odniesieniu do tych połowów, co nie jest dostosowane do specyfiki tych ryb i ich połowów) oraz złożoności i niestabilności obecnie obowiązujących przepisów.

Jeśli nic się nie zmieni, istnieje ryzyko, że te stada i zależne od nich połowy załamią się. Będzie to miało negatywny wpływ na ryby drapieżne, które żywią się sardelami i sardynkami, oraz negatywne skutki społeczno-gospodarcze dla sektora rybołówstwa i sektorów wtórnych, takich jak przemysł przetwórczy. Najbardziej skutki te odczują zainteresowane strony w chorwackim i włoskim sektorze rybołówstwa, a w znacznie mniejszym stopniu również w słoweńskim. Sektor przetwórstwa jest ważnym sektorem wtórnym, zwłaszcza w Chorwacji i we Włoszech.

2. Cele i wartość dodana tej inicjatywy

Celem niniejszego wniosku jest:

- osiągnięcie i utrzymanie maksymalnego podtrzymywalnego połowu w odniesieniu do sardeli i sardynek najpóźniej do 2020 r.;
- osiągnięcie zrównoważenia sektora rybołówstwa; ustanowienie skutecznych ram zarządzania, które będą prostsze i bardziej stabilne;
- zwiększenie zaangażowania zainteresowanych stron; oraz
- ułatwienie wdrożenia obowiązku wyładunku.

Oczekuje się, że niniejszy wniosek zagwarantuje odbudowę stad sardeli i sardynek do 2020 r. i zapewni zrównoważenie sektora rybołówstwa, lepsze wynagrodzenia dla rybaków (przeciętnie +4 %) oraz zwiększenie rentowności sektora rybołówstwa (średnio +8 %).

Ponieważ zarówno stada sardeli i sardynek, jak i przedmiotowe statki rybackie swobodnie przemieszczają się ponad granicami państw, więc działania na szczeblu państw członkowskich najprawdopodobniej nie będą skuteczne do osiągnięcia wymienionych wyżej celów. Aby środki były skuteczne, należy je podjąć w sposób skoordynowany i zastosować do całego obszaru, na którym występują stada, i do wszystkich flot, których to dotyczy.

B. Rozwiązania

Warianty strategiczne przeanalizowane w tej ocenie skutków były następujące:

- zastosowanie instrumentów o charakterze nieustawodawczym (prawo miękkie);
- utrzymanie stanu obecnego jako scenariusza odniesienia;
- opracowanie rozporządzenia UE w celu zagwarantowania zrównoważonych połowów stad do 2018 lub 2020 r. (dwa podwarianty); oraz
- zmiana obecnych ram zarządzania (krajowych i międzynarodowych przepisów prawnych).

Zaproponowanym preferowanym wariantem jest opracowanie unijnego rozporządzenia, które zapewni realizację wszystkich wymienionych powyżej celów w terminie do 2020 r.

Żadna z zainteresowanych stron, z którymi przeprowadzono konsultacje, nie wskazała prawa miękkiego jako wykonalnego rozwiązania. Tylko jedna z zainteresowanych stron stwierdziła, że obecne ramy prawne są wystarczające. Wszyscy respondenci z wyjątkiem Malty stwierdzili, że zmiana obecnych ram nie byłaby wystarczająca. Komitet Doradczy ds. Morza Śródziemnego (w skład którego wchodzi przedstawiciele przemysłu oraz społeczeństwa obywatelskiego), organizacje pozarządowe, organy publiczne, instytuty naukowe, Chorwacja, Włochy i Słowenia poparły opracowanie unijnego rozporządzenia, z wyraźną preferencją dla podwariantu „2020 r.”.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

W odniesieniu do **korzyści płynących z realizacji preferowanego wariantu** kluczową korzyścią dla środowiska naturalnego byłoby, po latach nadmiernej eksploatacji, doprowadzenie do poławiania sardeli i sardynek w sposób zrównoważony do 2020 r. oraz osiągnięcie lepszej kondycji i równowagi sektora rybołówstwa. Obecne ramy zarządzania byłby również prostsze, bardziej stabilne i przejrzyste oraz miałyby większą akceptację ze strony państw członkowskich i rybaków, którzy mogliby być zaangażowani w opracowanie niektórych z zasad zarządzania. Odbudowa stad sardynek i sardeli prawdopodobnie przyniesie również korzyści cennym większym drapieżnikom takim jak tuńczyk błękitnopłetwy.

Do 2021 r. unijny plan wieloletni prawdopodobnie doprowadzi do odbudowy stad (o około 20 % w stosunku do *status quo*), a także do poprawy warunków pracy rybaków (podwyżki wynagrodzenia w wysokości $\pm 5\%$ i rentowności $\pm 10\%$).

Jeżeli chodzi o **koszty preferowanego wariantu**, to oczekuje się, że aby zapewnić do 2021 r. zrównoważone poziomy połowów w perspektywie długoterminowej i zagwarantować zrównoważenie i rentowność sektora rybołówstwa, trzeba zmniejszyć połowy sardeli i sardynek ($\pm 25\text{--}30\%$), co spowoduje spadek dochodów w sektorze rybołówstwa ($\pm 25\%$) i spadek zatrudnienia ($\pm 10\%$). Dotyczy to Chorwacji, Włoch i w mniejszym stopniu słoweńskich rybaków prowadzących połowy sejnami lub trawlerami do połowów pelagicznych. Ponieważ połowy są mniejsze, ceny przy pierwszej sprzedaży prawdopodobnie wzrosną, co może w pewnej mierze zrekompensować spadek dochodów w sektorze rybołówstwa z uwagi na zmniejszenie połowów, lecz byłoby to niekorzystne dla konsumentów i sektora przetwórstwa (zwłaszcza w Chorwacji i we Włoszech), gdyż może spowodować konieczność zwiększenia przywozu z innych krajów.

W odniesieniu do **skutków dla MŚP**, należy zauważyć, że wspólna polityka rybołówstwa jest polityką specjalnie przystosowaną do małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które w sektorze rybołówstwa są normą, raczej niż wyjątkiem. Prawie wszystkie przedsiębiorstwa rybackie prowadzące połowy sardeli i sardynek w Morzu Adriatyckim i znaczna większość przedsiębiorstw w sektorze przetwórstwa to mikroprzedsiębiorstwa lub małe i średnie przedsiębiorstwa. Nie ma zatem podstaw do

wykluczenia ich z zakresu stosowania niniejszego wniosku na podstawie ich wielkości, ponieważ wówczas przeważająca większość sektora zostałaby z niego wyłączona, co spowodowałoby, że wniosek ten przestałby mieć sens. W związku z tym unijny plan wieloletni będzie miał zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw, w tym MŚP i mikroprzedsiębiorstw. Wszystkie opisane wyżej skutki prawdopodobnie będą zatem miały zastosowanie do wszystkich przedsiębiorstw, w różnym stopniu, w zależności od tego, w jaki sposób państwa członkowskie zastosują wymagane ograniczenia połowów do różnych segmentów floty.

Nie oczekuje się żadnego wpływu na **budżety krajowe** państw członkowskich, ponieważ odpowiednie monitorowanie i gromadzenie danych już jest prowadzone i trzeba będzie tylko zwiększyć jego częstotliwość.

W odniesieniu do **innych znaczących skutków** oczekuje się, że poprawa rentowności sektora rybołówstwa w regionie Morza Adriatyckiego przyczyni się do zwiększenia jego konkurencyjności oraz, w połączeniu ze wzrostem wynagrodzeń, spowoduje, że stanie się on bardziej atrakcyjny.

D. Działania następce

W odniesieniu do przeglądu tej polityki należy zauważyć, że Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat realizacji tego planu pięć lat po jego wejściu w życie, a następnie co pięć lat.